

**ВЪПРОСНИК НА ВНИМАНИЕТО НА КАНДИДАТА ЗА ЧЛЕН
НА КОМИСИЯТА****Оливер ВАРХЕИ****Здравеопазване, хуманно отношение към животните****1. Обща компетентност, европейска ангажираност и лична независимост**

Кои аспекти от Вашата квалификация и опит са особено подходящи, за да изпълнявате функциите на член на Комисията и да работите за общия европейски интерес, по-специално в областта, за която бихте отговоряли? Как ще допринасяте за изпълнението на политическите насоки на Комисията? Как ще осъществявате интегрирането на принципа на равенство между половете и как ще включите перспектива за равенство между половете във всички области на политиката от Вашия портфейл? Как ще осъществявате интегрирането на въпросите, свързани с младежта?

Какви гаранции за Вашата независимост можете да предоставите на Парламента и по какъв начин ще гарантирате, че Ваши минали, настоящи или бъдещи дейности няма да породят съмнения във връзка с изпълнението на задълженията Ви в рамките на Комисията?

Кои аспекти от Вашата квалификация и опит са особено подходящи, за да изпълнявате функциите на член на Комисията и да работите за общия европейски интерес, по-специално в областта, за която бихте отговоряли?

Посветил съм цялата си кариера на укрепването на Европейския съюз — чрез работа за задълбочаване на вътрешната му интеграция, но също така и за постигане на напредък в отношенията с държавите, които са в пряко съседство с ЕС, и за оказване на подкрепа на държавите кандидатки/потенциални кандидатки по пътя им към ЕС.

Преди да се присъединя към Европейската комисия като комисар по въпросите на съседството и разширяването през 2019 г., през цялата си професионална кариера на държавен служител съм работил за напредъка на европейската интеграция. През този период придобих задълбочено разбиране и знание за процеса на вземане на решения в ЕС и за различните секторни политики на ЕС, включително здравната политика и правилата относно хуманното отношение към животните.

Доказвах също така уменията си да отстоявам общия интерес на Европейския съюз, когато служих като ръководител на отдел на Европейската комисия при създаването на европейския патент с единно действие в рамките на второто засилено сътрудничество в ЕС. През този период отговорях за разработването и защитата на правата върху интелектуална собственост в различни сектори, включително фармацевтичния сектор, за засилването на конкурентното предимство на ЕС и за осигуряването на еднакви условия на конкуренция спрямо нашите международни партньори.

Кариерата ми в унгарската публична администрация — било като началник на правната служба в мисията на ЕС в Унгария, или като заместник постоянен представител в постоянното представителство на Унгария към ЕС — ми предостави редица възможности да работя по политически, икономически и финансово чувствителни досиета, свързани със сектора на здравеопазването и храните, сред които са, наред с другото, общото законодателство в областта на фармацевтичните продукти и неговия преглед от 2003 г., Регламентът за медицинските изделия, Директивата за тютюневите изделия или Директивата относно възможността държавите членки да ограничават или забраняват отглеждането на ГМО на територията си („Директивата за ГМО“).

След като се присъединих към Европейската комисия през 2019 г., имах честта да служа на ЕС като европейски комисар по въпросите на съседството и разширяването. През този период активно работих за

подобряване на реакцията на ЕС на многобройните непредвидени предизвикателства, които реструктурираха геополитическата обстановка в Европа и по света. Важна част от работата ми беше осигуряването на подкрепа за Западните Балкани и за съседните на ЕС държави след пандемията от COVID-19. За тази цел предприехме бързо пренасочване на съществуващата помощ, за да задоволим най-неотложните нужди, включително чрез доставката на ваксини, терапевтични средства и лични предпазни средства. Също така поставихме силен акцент върху развитието на по-издръжливи здравни системи и приважането на съответното законодателство в съответствие с правилата на ЕС. Като цяло в тези критични моменти мобилизирахме над 8,1 милиарда евро в регионите от моя портфейл.

Така например през февруари 2022 г. Европейската комисия предостави безвъзмездни средства в размер на 120 милиона евро като бюджетна подкрепа на правителството на Украйна, за да го подпомогне в укрепването на гражданската готовност за посрещане на кризи и управлението им на централно и местно равнище. Това спомогна за непрекъснатото предоставяне на основни услуги, включително медицинска помощ за най-уязвимите граждани. Освен това Комисията предостави 12 милиона евро за свързани действия в подкрепа на разработването и провеждането на реформа в областта на грижите за деца и подобряването на достъпа на деца до грижи, отчитащи преживените травми. Разширихме партньорството с Програмата на ООН за развитие чрез програмата EU4Recovery (35 милиона евро), която е насочена към предоставянето на качествени обществени услуги, включително здравеопазване в общностите на фронтната линия и в непосредствена близост до нея. Инвестициите за подобряване на украинската обществена здравна система бяха интегрирани в механизма за Украйна, по който ще продължи предоставянето на подкрепа за Украйна през следващите години.

Аз твърдо вярвам, че ЕС е много по-силен, когато неговите съседи са по-силни. Ето защо още от началото на моя мандат като член на колегиума предприех действия в подкрепа на социално-икономическото развитие на държавите от моя портфейл. С оглед на това задействах икономически и инвестиционни планове за Западните Балкани, за Източното съседство и Южното съседство. Горд съм да заявя, че в края на моя мандат сме изпреварили графика за мобилизиране на инвестиции в размер на 77 милиарда евро до 2027 г., като сме достигнали 54,68 милиарда, което е над 70 % от целта за 2027 г. Това вече е добър знак за амбицията на политическите насоки на новоизбрания председател да се превърне Комисията за периода 2024—2029 г. в Комисия на инвестициите. Освен това в рамките на тези програми интегрирахме здравеопазването като ключов сектор на развитие и в трите региона, като повишихме дела на подкрепата за свързани със здравеопазването действия от 579 милиона евро през последните три години от предходната многогодишна финансова рамка (за периода 2018—2020 г.) до над 696 милиона евро (за периода 2021—2023 г.), което представлява увеличение с 17 %. Финансирането обхваща голям брой действия — от подкрепа за достъп до центрове за основни медицински грижи и за имунизация на уязвимото население в държави като Ливан до създаване на по-адаптирана здравна система в Западните Балкани, където за първи път беше възможно да се предостави подкрепа на ЕС за здравната инфраструктура на основно и средно равнище, като например за новата педиатрична болница в Белград, която е водещо и висококачествено здравно заведение в Западните Балкани. Предприехме и действия за борба с многоизмерната бедност в необлагодетелстваните селски райони в Египет, като увеличихме производствения капацитет и достъпа до лекарства, включително ваксини, и до други здравни технологии. Оказахме подкрепа и за повишаването на качеството на здравеопазването и за улесняването на достъпа до него за бежанците в Турция, като също така непосредствено след земетресението предоставихме помощ за здравната и образователната инфраструктура.

Как ще допринасяте за изпълнението на политическите насоки на Комисията?

Напълно подкрепям очертаната в политическите насоки визия на новоизбрания председател: визия за по-силна Европа, която осигурява устойчив просперитет и конкурентоспособност, която опазва хората и нашето качество на живот, която защитава демокрацията и постига социална справедливост.

Ако бъда одобрен, възнамерявам — в качеството си на комисар по въпросите за здравеопазването и на хуманното отношение към животните — да полагам всички необходими усилия за завършването на Европейския здравен съюз, за засилването на издръжливостта, сигурността, качеството и устойчивостта на здравните системи, за да опазваме здравето на нашите граждани от заплахите за здравето и да насърчаваме здравната профилактика и здравословния начин на живот.

В работата ми в рамките на подхода „Едно здраве“ ще се ръководя от връзката между хората, животните, растенията и околната среда.

Ще се фокусирам върху превръщането на ЕС в движеща сила в областта на иновациите, която предоставя иновативни и финансово достъпни лекарствени продукти и лечения на своите граждани и поддържа нашите високи стандарти за безопасност на храните и за хуманно отношение към животните. Ще гарантирам надлежното изпълнение на политическите насоки на новоизбрания председател във всички области на компетентност, които са ми възложени.

Неотдавнашните атаки, предприети със софтуер за изнудване срещу болници и здравни системи, са неприемливи. Ще работя със заинтересованите страни в областта на цифровото здравеопазване за откриване, предотвратяване и реагиране при киберзаплахи. В сътрудничество с изпълнителния заместник-председател по въпросите на технологичния суверенитет, сигурността и демокрацията ще подготвя през първите 100 дни от мандата европейски план за киберсигурността на болниците и доставчиците на здравно обслужване.

Напълно наясно съм с необходимостта да повишим нашата конкурентоспособност, като надграждаме нашия уникален социално-икономически модел. Трябва да се съсредоточим върху ключовите стратегически сектори, в които Европа може да изгради конкурентно предимство, като биотехнологиите (и да работим по нов европейски акт за биотехнологиите) и здравните данни, включително чрез прилагане на европейското пространство на здравни данни. Ще продължа да работя за завършването на реформата на фармацевтичното законодателство, като подкрепям съзакондателите при постигането на точния баланс между така необходимия тласък на иновациите, от една страна, и достъпността, наличността и финансовата достъпност на лекарствата, които нашите граждани очакват, от друга. Ще засиля прилагането на действащата уредба във връзка с медицинските изделия и ще подложя на оценка необходимостта от евентуални законодателни промени.

Чрез акт за критично важните лекарства ще се боря с ендемичните рискове от недостиг на критично важни лекарствени продукти и медицински изделия и ще намаля зависимостите. Въз основа на опита от пандемията от COVID-19 ще укрепя допълнително архитектурата за здравна сигурност и ще гарантирам, че Европа е готова да реагира на бъдещи заплахи за здравето и разполага с инструментите за това.

В съответствие с възложеното ми в писмото за определяне на ресора от новоизбрания председател Фон дер Лайен ще засиля нашата работа във връзка със здравната профилактика, за да се гарантира всеобхватен подход към промоцията на здравето и профилактиката на заболяванията през целия живот. Инвестирането в ефективна профилактика може да предложи правилните инструменти за справяне с тези предизвикателства, да намали тежестта на незаразните болести, да подкрепи дълголетието в добро здраве и да облекчи натоварването на здравните системи.

Като част от работата по здравна профилактика и както беше обявено от новоизбрания председател, ще предложа преразглеждане на Директивата за тютюневите изделия, след като приключи провежданата понастоящем оценка. Основен акцент в преразглеждането на директивата ще бъде употребата на нововъзникващи тютюневи изделия.

Психичното здраве фигурира в дневния ред на Комисията, като през 2023 г. бяха представени 20 водещи инициативи. Ще продължа изпълнението на тези инициативи заедно с държавите членки и заинтересованите страни. Ще отделям специално внимание на психичното здраве на децата и младежите. Ще си сътруднича с изпълнителния заместник-председател по въпросите на технологичния суверенитет, сигурността и демокрацията и с други членове на колегиума по проучване относно въздействието на социалните медии върху благосъстоянието на децата и младите хора.

Няма да пестя усилия за борба с огромните рискове от антимикробната резистентност, като се основавам на нашата работа с държавите членки и я задълбочавам, за да постигнем целите за 2030 г. чрез подхода „Едно здраве“.

Нашите стандарти за безопасност на храните и хуманно отношение към животните са най-високите в света: аз ще продължа постепенното модернизиране на нашето законодателство въз основа на най-новите научни достижения, с което ще се постигне баланс между устойчивостта, етиката и икономическата реалност и същевременно ще се защити конкурентоспособността на нашите земеделски стопани и ще се отговори на очакванията на гражданите. Ще работя с държавите членки за осигуряване на еднакви условия на конкуренция на вътрешния пазар и в международен план в съответствие с търговските правила.

На последно, но не по важност място, ще се погрижа в моите политики да не се пренебрегва никой, като се създават условия за наистина приобщаващи системи за здравеопазване и хуманно отношение към животните, които действително да удовлетворяват нуждите на хората и животните.

Как ще осъществявате интегрирането на принципа на равенство между половете и как ще включите перспектива за равенство между половете във всички области на политиката от Вашия портфейл?

Равенството между мъжете и жените определено е основна ценност на ЕС, залегнала в Договорите. В рамките на настоящия ми мандат демонстрирах твърд ангажимент да работя за укрепване на равенството между половете и за овластяването на жените и момичетата в съседните региони и регионите на разширяване в съответствие с предвиденото в Стратегията за равенство между половете и Плана за действие на ЕС относно равенството между половете III. По-конкретно се стремях в цялата финансова помощ по линията на моето портфолио — във всички сектори — да бъде интегрирана перспектива за равенство между половете и да се подкрепя равенството между половете.

С гордост бих се възползвал от възможността да продължа да служа под ръководството на първата жена председател на Европейската комисия, за да придвижа напред интегрирането на принципа на равенство между половете и на перспектива за равенство между половете в областта на здравеопазването и хуманното отношение към животните.

Освен това положих значителни усилия и постигнах видими резултати за засилване на равенството между половете в самата Европейска комисия, включително в поверените ми служби, както ангажимент бях поел в моя предходен писмен отговор до Европейския парламент през 2019 г.: на 1 декември 2019 г. делът на жените на висши ръководни длъжности в генерална дирекция „Политика за съседство и преговори за разширяване“ (ГД NEAR) беше 33 %, а този на жените на ръководни длъжности на средно равнище — 39 %, като и двата бяха под средните за Европейска комисия. До 2024 г. ситуацията се подобри значително, като процентът на жените на висши ръководни длъжности достигна 56 %, а този на жените на ръководни длъжности на средно равнище — 54 %, като и двата надхвърлиха средните стойности за Европейската комисия,

Въз основа на този опит възнамерявам да продължа да насърчавам равенството между половете и в бъдеще, в съответствие с политическите насоки за Европейската комисия в периода 2024—2029 г.

Как ще осъществявате интегрирането на въпросите, свързани с младежта?

През последните 5 години имах грижата подкрепата за полагащите от младите хора усилия да се превърне в хоризонтален елемент на нашите отношения с държавите партньори и на помощта ни за тях.

В рамките на Европейската година на младежта — 2022 г., участвах в разработването и изпълнението на първата по рода си политическа рамка за стратегическо партньорство с младите хора по света, озаглавена „План за действие за младежта (ПДМ) в областта на външната дейност на ЕС за периода 2022—2027 г.“. В този контекст подсилехме програмата „Млади средиземноморски гласове“, по която се подкрепя сътрудничеството между младите хора от двете страни на Средиземно море в областта на обществените дела и в преобразуващи инициативи на местно и регионално равнище; програмата „Еразъм+“, по която се оказва подкрепа за изграждане на капацитет в областта на младежта в Западните Балкани и Южното Средиземноморие; програмата EU4Youth, по която се насърчават участието и лидерството на младите хора в изготвянето на политиките в Източното партньорство, особено в Украйна, и мрежата от млади европейски посланици в Западните Балкани и Източното партньорство, както и посланиците на добра воля в Южното съседство.

Що се отнася до здравето, психичното здраве и благосъстоянието на младите хора, постигнахме съгласие да укрепим здравните системи (да се борим срещу неравенствата и да постигнем напредък към всеобщо здравно осигуряване) и да оказваме подкрепа за всеобхватни, безопасни, приобщаващи и подходящи за децата и младите хора здравни услуги, включително услуги в областта на психичното здраве и цифровото здравеопазване, в държавите, които са наши партньори. Наред с многобройните регионални прояви, през Годишната на младежта посрещнахме в Брюксел над 150 учащи от трите региона, за да честваме Европейската година на младежта.

По време на моя мандат в периода 2021—2023 г. за свързани с младежта дейности бяха поети задължения за над 966 милиона евро, което е над 60 % повече в сравнение със задълженията през предходните три

години (594 милиона евро за периода 2018—2020 г.). Сред дейностите бяха например подобряването на образователната инфраструктура в Черна гора, предоставянето на повече права на косовските младежи чрез програма за „учене чрез практика“, увеличаването на възможностите за качествено образование за уязвими деца и младежи в Йордания и Ливан, оказването на подкрепа за екологични и пригодени за цифровата ера училища в Тунис, оказването на подкрепа за младежкото предприемачество чрез програмата „Еразъм за млади предприемачи“ или механизма за заетост и предприемачество на EU4Youth. Предоставихме подкрепа и за програми за младежка заетост в Босна и Херцеговина, а чрез програмата „EU4Schools“ вече завършихме възстановяването на 57 учебни заведения и подобрихме условията за обучение за около 25 000 ученици, деца и учители в Албания след опустошителното земетресение през 2019 г. В Украйна подкрепяме реконструкцията и рехабилитацията на учебни заведения в цяла Украйна (100 милиона евро).

Освен това аз считам, че от първостепенно значение при разработването на нашите политики е активно да търсим и да взимаме предвид становищата на младите хора не само в ЕС, но и в държавите партньори. Вратата ми винаги е била отворена за младото поколение. По време на мандата имах възможност да се срещна с много групи млади хора и учащи от регионите, обхванати от политиката на ЕС за разширяване и съседство — било посещавайки младежки лаборатории, ИТ инфраструктури, училища, болници и др., или посрещайки посетители в Берлемон.

Ако бъда одобрен, в качеството си на комисар по въпросите на здравеопазването и на хуманното отношение към животните ще продължа да прилагам същия подход, така че да осигуря вземаните от нас решения да бъдат с дълготраен ефект и да са ориентирани към бъдещето. Като начало ще проведе първия годишен диалог по политиките с младежта в рамките на първите 100 дни в съответствие с моето писмо за определяне на ресора. Ще насоча също така вниманието си към въздействието, което социалните медии и прекомерното време, прекарано пред екраните, оказват върху хората, като поставя специален акцент върху младите хора и тяхното благосъстояние и психично здраве, също в съответствие с моето писмо за определяне на ресора. Смятам, че е от първостепенно значение да се постави акцент върху свързаната с профилактиката част на здравната политика за младежта в качеството ѝ на дългосрочна инвестиция в тяхното бъдеще.

Какви гаранции за Вашата независимост можете да предоставите на Европейския парламент и по какъв начин ще гарантирате, че Ваши минали, настоящи или бъдещи дейности няма да породят съмнения във връзка с изпълнението на Вашите задължения в рамките на Комисията?

Поемам задължението да продължа да се съобразявам с най-високите етични стандарти и да изпълнявам задълженията, установени в член 17, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и в членове 245 и 339 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), както и тези, предвидени в Кодекса за поведение на членовете на Европейската комисия.

Моята декларация на интереси е попълнена и е публично оповестена и ще я изменя, ако настъпят промени. Също така ще избягвам ситуации, в които безпристрастността и независимостта ми могат да бъдат подложени на съмнение, и ще информирам председателя на Комисията за всяка ситуация, която може да доведе до конфликт на интереси.

Ще спазвам задълженията за прозрачност по въпроси, свързани с изготвянето и изпълнението на политиките на ЕС, както е посочено в Кодекса за поведение, и ще се отнася до провеждането на срещи само с тези професионални организации/представители на интереси или самостоятелно заети лица, които са регистрирани в регистъра за прозрачност.

Ще продължа да публикувам, както съм правил това през последните пет години, информация за моите разходи за пътувания, заедно с подробности за тяхната цел и предназначение, чрез фото-/видео материали и изяви в медиите/социалните медии.

В подкрепа на директната прозрачност и на надзора от страна на обществеността всички мои срещи ще бъдат все така надлежно посочвани на всички сайтове с официалния календар на Европейската комисия. Всички мои публични речи и изявления все така ще се публикуват на моята официална начална страница в деня на произнасянето им.

Ще спазвам най-строгите етични задължения. Това се отнася и до приемането на подаръци, гостоприемство, връчването на отличия, призове и награди. Отнася се и за външните дейности по време

на мандата и след неговото изтичане. Ще използвам изключително внимателно финансовите и другите ресурси на Комисията.

2. Управление на портфейла и сътрудничество с Европейския парламент

Можете ли да се ангажирате надлежно да информирате Парламента за Вашите действия и тези на поверените Ви служби? В какво отношение смятате, че носите отговорност пред Парламента?

Какви конкретни ангажименти имате готовност да поемете по отношение на взаимодействието си с Парламента и присъствието си в Парламента, както в комисия, така и в пленарна зала, а също и по отношение на прозрачността, сътрудничеството и предприемането на ефективни последващи действия във връзка с позиции на Парламента и негови искания за законодателни инициативи? Имате ли готовност да предоставяте своевременно на Парламента информация и документи във връзка с предвидени инициативи или текущи процедури при условия на равнопоставеност със Съвета?

Роля и сътрудничество с Европейския парламент и неговите комисии

Както и през последните пет години, ангажиментът към Европейския парламент е от първостепенно значение за мен. Представявал съм Европейската комисия по време на общо 43 пленарни заседания. Като комисар по въпросите на съседството и разширяването съм участвал в 31 заседания, организирани на ниво комисия, някои от които включваха официални диалози, отнасящи се до финансовите инструменти в рамките на моя портфейл (7 относно Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество и 6 относно Инструмента за предприемаческа помощ). В този контекст считам за важно да представям всички ключови предложения и доклади (като например 4-те годишни пакети относно разширяването) своевременно на Парламента, още в деня на приемането им в съответната комисия (Комисията по външни работи). Работих с Европейския парламент и със съответните негови комисии на всички етапи от процеса на вземане на решения, както и при политическия диалог.

Занапред смятам да установя с членовете на Европейския парламент много тесни работни отношения, основани на взаимно доверие и конструктивен диалог, в областта на здравеопазването и хуманното отношение към животните. Твърдо вярвам, че това е от основно значение, за да се гарантират доверието на гражданите в нашите политики и институции и гражданският надзор върху тях и да се допринесе за борбата с дезинформацията.

Ефективното междуинституционално сътрудничество е от съществено значение за функционирането на институционалната система на ЕС и за ефикасността и легитимността на системата на ЕС за вземане на решения. Това сътрудничество се основава на някои ръководни принципи, които съм твърдо ангажиран да спазвам, като ще осигуря поверените ми служби да следват същия подход. Тези принципи включват откритост, взаимно доверие, ефективност и редовен обмен на информация. Политическите насоки на новоизбрания председател Фон дер Лайен напълно отразяват тези принципи и наблягат върху намерението за укрепване на специалните отношения, изградени между Европейския парламент и Комисията. Ако бъда одобрен за член на Комисията, ще работя за постигането на тази цел, като спазвам всички разпоредби на Рамковото споразумение от 2010 г. и на Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 2016 г.

В съответствие с политическите насоки ще бъда изцяло на разположение за участие в заседания в Европейския парламент като пленарни разисквания, заседания на комисии, дискусии в рамките на тристранни срещи, както и двустранни срещи с членове на Европейския парламент. Ще гарантирам, че Европейският парламент е информиран за всички важни действия в областите, за които отговарям, и се давам ясна сметка за важноста на еднаквото третиране на Парламента и на Съвета по отношение на достъпа до заседания и до предоставянето на становища или друга информация.

Прозрачност

В политическите насоки на новоизбрания председател Фон дер Лайен се подчертава, че за да се възстанови доверието на гражданите в Съюза, нашите институции следва да бъдат отворени и безупречни по отношение на въпросите, свързани с прозрачността. За тази цел е необходимо гражданите да знаят какви позиции се защитават при законодателния процес, включително позицията на Комисията. Укрепването на междуинституционалното сътрудничество чрез насърчаване на легитимността и отчетността ще допринесе за повишаване на ефикасността и доброто управление на ЕС.

Поради това поемам напълно ангажимента да прилагам широкообхватните разпоредби относно прозрачността и обмена на информация, предвидени в Рамковото споразумение за отношенията между Европейския парламент и Комисията и в Междуинституционалните споразумения за прозрачност и за по-добро законотворчество. По-специално ще гарантирам, че тези разпоредби се спазват в моите структурирани диалози и при други контакти с парламентарните комисии.

Също така ще допринасям активно за усилията на Комисията да информира гражданите относно своята роля в институционалната структура на ЕС. Освен това предложенията в областите на политиката, попадащи в моя ресор, ще се основават на надлежни консултации с експерти и с обществеността в съответствие с принципите за по-добро регулиране.

Последващи действия във връзка с позиции на Парламента и негови искания за законодателни инициативи

Новоизбраният председател госпожа Фон дер Лайен пое ясен ангажимент да се даде на Парламента по-силна роля в иницирането и оформянето на законодателството. По силата на действащите разпоредби на Договора тя подчерта, че Комисията под нейно ръководство ще предприема последващи действия във връзка с резолюциите на Европейския парламент, приети с мнозинство от неговите членове, като изготвя законодателен акт, при пълно зачитане на принципите на пропорционалност, субсидиарност и по-добро законотворчество.

Напълно подкрепям тази цел и ще гарантирам Комисията да действа по съответния начин в областите, които са от моята компетентност. Като част от ангажимента за задълбочено партньорство с Европейския парламент ще работя заедно с Парламента на всеки етап от обсъждането на резолюции по член 225 от ДФЕС. Твърдо вярвам, че това ще подобри диалога, ще укрепи доверието и ще създаде чувство за колегиалност с оглед постигането на общата ни цел.

Ще гарантирам също така, че въпросите от страна на членове на Европейския парламент към Комисията, които касаят моя ресор, получават бърз и точен отговор. Ще се явявам пред Европейския парламент — в пленарната зала или на заседания на комисии — винаги когато е необходимо да отговоря на въпрос или да дам конкретна информация.

Предоставяне на информация и документи

Напълно съзнавам, че предоставянето на информация и документи е съществен аспект на задълбочаването на партньорството между Европейския парламент и Комисията. Ето защо се ангажирам да изпълнявам изцяло съответните разпоредби на Рамковото споразумение между двете институции и на Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество. Договорът от Лисабон постановява равенството на Парламента и Съвета като съзаконодатели и аз ще гарантирам, че това се спазва по отношение на начина на споделяне на информация в областите, за които отговарям.

Въпроси от комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните

3. Как ще работите за укрепване на устойчивостта на здравните системи, за осигуряване на достъп до и финансова достъпност на грижите и медицинските продукти в ЕС и за стимулиране на научните изследвания и конкурентоспособността на ЕС във фармацевтичния сектор? Въпреки усилията ЕС остава разделен по отношение на достъпа до здравеопазване и наличието на лекарства, което засяга както качеството на живот на пациентите в ЕС, така и шансовете им за излекуване на заболявания. По какъв начин като член на Комисията по въпросите на здравеопазването, включително в сътрудничество с държавите – членки на ЕС, ще намалите тези неравенства в здравеопазването, ще се борите с недостига на лекарствени продукти, ще работите за преодоляване на недостига на здравни специалисти и ще гарантирате, че всички европейци получават най-доброто лечение, независимо от това къде живеят в Съюза? Смятате ли, че преразглеждането на Директивата за трансгранично здравно обслужване е решение? Какво можете вече да кажете за акта за критично важните лекарства в този контекст? По какъв начин актът ще подобри способността за реагиране на здравни кризи, ще намали зависимостта от трети държави за внос на критично важни лекарства и съставки и ще отговори на критичните нужди в здравеопазването, като същевременно подобри достъпа и финансовата достъпност? Как ще гарантирате, че ЕС насърчава научните изследвания и разработването на нови лекарства или лечения, по-специално за редки заболявания, и увеличава своята конкурентоспособност,

своите иновации и стратегическа автономност, като същевременно осигурява достъп на пациентите? Как виждате връзката с европейския акт за биотехнологиите? Как виждате ролята на EU4Health в този контекст, по-специално като се вземат предвид предложените неотдавна бюджетни съкращения?

През последните години издръжливостта на здравните системи в ЕС беше подложена на изпитание от все по-многобройни предизвикателства. Те показаха, че здравните системи трябва да укрепят капацитета си да предвиждат и да се приспособяват към сътресенията и структурните промени. Намалването на уязвимостта на здравните системи ще им даде възможност да продължат да осигуряват висококачествени здравни грижи за гражданите на ЕС и да подпомагат държавите членки при осигуряването на устойчивост, като същевременно се постигат по-добри резултати в областта на здравеопазването. Здравната политика също доби много по-изразено европейско измерение. Ценни ресурси в подкрепа на тази дейност са Европейският семестър и специфичните за всяка държава препоръки, както и работата на ОИСР и Европейската обсерватория за здравни системи и политики по състоянието на здравеопазването в ЕС. Ако бъде одобрен, възнамерявам да продължа тази работа за укрепване на здравните системи в рамките на правомощията на ЕС.

С оглед на зависимостта на нашите здравни системи от цифровите технологии, един от ключовите аспекти на тяхната издръжливост е киберсигурността; ако бъде одобрен, едно от първите ми действия ще бъде изготвянето на плана за действие за киберсигурността на болниците и доставчиците на здравно обслужване, залегнал в политическите насоки, в тясно сътрудничество с изпълнителния заместник-председател по въпросите на технологичния суверенитет, сигурността и демокрацията.

Достъпът до ефективни, висококачествени и безопасни медицински изделия е от съществено значение за доброто функциониране на здравните системи. Нуждаем се от регулаторна рамка, съобразена с бързия темп на технологичните промени в сектора на здравеопазването. Това е целта на преразглеждането на фармацевтичното законодателство на ЕС, предложено през април 2023 г. По този начин ще се създаде модерна, опростена и подкрепяща регулаторна рамка, с която инвестициите в научноизследователска и развойна дейност за иновативни лекарства в ЕС, включително специфични стимули за лекарства за редки заболявания, ще станат по-привлекателни за дружествата. Считам, че тази реформа е крайъгълен камък за бъдещето и ако бъде одобрен, ще направя всичко възможно, за да подкрепям съзакондателите за нейното приключване.

Както самият Европейски парламент подчерта, разрешените в ЕС иновативни лекарства не стигат достатъчно бързо до пациентите и не са еднакво достъпни. Пациентите в някои западни и по-големи държави членки имат достъп до 90 % от новоодобрените лекарства, докато в някои държави членки от Южна и Централна Европа и в по-малките държави членки този дял може да бъде под 20 %. Предложената реформа насърчава по-бързия достъп на пациентите във всички държави членки и по-ранното навлизане на пазара на генерични и биоподобни лекарства. В допълнение към подкрепата за достъпа до лекарства и, разбира се, в зависимост от резултата от преговорите по реформата на фармацевтичното законодателство, ще разгледам и допълнителни незаконодателни действия, които биха могли да допълнят реформата. Ще продължа да подкрепям доброволното сътрудничество между всички компетентни органи по отношение на разходната ефективност и финансовата достъпност на лекарствата.

Особено предизвикателство е недостигът на работна сила в сектора на здравеопазването, наблюдаван във всички държави членки и засягащ множество професионални области. Неравномерното разпределение на медицинските специалисти е предизвикателство в поне половината от държавите членки, което води до т.нар. „медицински пустини“. С очакваното нарастване на търсенето на здравни грижи този проблем само ще се задълбочи. Ако бъде одобрен, ще подкрепям и работата на бъдещия изпълнителен заместник-председател по въпросите на хората, уменията и подготовката и ще помагам за изграждането на съгласувана рамка за справяне с предизвикателствата, свързани с работната сила в областта на дългосрочните грижи.

Недостигът на лекарства също е дългогодишен проблем в ЕС, който оказва сериозно влияние върху качеството на живот на пациентите в цяла Европа. В съответствие с резолюцията на Европейския парламент Комисията разшири мандата на ЕМА, така че да обхване координираното и съвместното управление на критичния недостиг на равнището на ЕС по време на кризи. В рамките на реформата на фармацевтичното законодателство са въведени също строги регулаторни мерки, които имат за цел предотвратяване и смекчаване на недостига и укрепване на веригите на доставки. Въведени са допълнителни незаконодателни мерки — новият Алианс за критично важните лекарства се оказва ценен форум за проучване на напредъка.

Ако бъде одобрен, ще работя за допълване на мерките, предложени в реформата на фармацевтичното законодателство, с предложение за законодателен акт за критично важните лекарства. Актът ще предвижда координиран подход за справяне със сериозния недостиг на критично важни лекарства. Той ще има за цел да засили издръжливостта и диверсификацията на нашите вериги на доставки и да намали зависимостта от държави извън ЕС по отношение на критично важните лекарства и техните съставки, като същевременно спомогне лекарствата да останат финансово достъпни. Ще гарантирам, че в оценката на въздействието на Комисията ще бъдат проучени всички потенциални варианти на политиката. Вариантите, които биха могли да бъдат разгледани, включват мерки за възлагане на обществени поръчки, които да спомогнат за повишаване на предвидимостта на търсенето, мерки за поддържане и укрепване на производствения капацитет на Европа, развитие на стратегически партньорства за диверсифициране на веригите на доставки.

За да подобрим конкурентоспособността си в световен мащаб, следва да се постареем повече, за да бъдат иновациите в центъра на нашата икономика, не само като двигатели на нови медицински открития, но и за привличане на таланти и инвестиции от цял свят в здравния сектор на ЕС. Биотехнологиите, изкуственият интелект и данните от европейското пространство на здравни данни (ЕПЗД) са от стратегическо значение за дългосрочната конкурентоспособност на ЕС. Те могат да подпомагат разработването на нови терапии, производствени процеси и иновативни продукти, включително за редки заболявания, като предоставят по сигурен начин здравни данни за научни изследвания, в допълнение към това да дадат възможност на пациентите да споделят своите данни с доставчиците на здравно обслужване и да избягват ненужни тестове.

Ако бъде одобрен, един от основните ми приоритети ще бъде да предложа законодателен акт за биотехнологиите, който да изведе отново биотехнологичния сектор на водещи позиции в света и да оказва подкрепа за сектора, когато е необходимо. Като част от по-широка стратегия за европейските науки за живата природа актът ще има за цел да опрости регулаторната среда на ЕС и да я направи по-благоприятна за иновациите, да привлече новатори и инвеститори, които да извършват научни изследвания, и да улесни преминаването на биотехнологиите от лабораторията в завода и оттам на пазара, в съответствие със заложената в политическите насоки дейност за насърчване на стартиращите и разрастващите се предприятия. В същото време трябва да повишим и уменията на нашите учени, предприемачи и работници в областта на научноизследователската и развойната дейност и биотехнологиите.

Директивата относно трансграничното здравно обслужване е голямо постижение за осигуряването на достъп на гражданите на ЕС до медицинско лечение. Въпреки това е необходимо непрекъснато да се наблюдава нейното прилагане. Оценката от 2022 г. потвърди, че директивата добавя стойност за гражданите на ЕС, въпреки че е вярно също така, че по-голямата част от трансграничното здравно обслужване все още на практика се управлява чрез координацията на системите за социална сигурност. Един важен успех на директивата е, че някои от нейните ключови елементи (като например електронното здравеопазване, европейските референтни мрежи за редки заболявания и оценката на здравните технологии) доведоха до специални инициативи и законодателство. Следващата оценка ще бъде извършена през 2027 г. и ще трябва внимателно да разгледаме прилагането на директивата на практика и дали то може да бъде подобро.

Програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ (EU4Health) оказва съществен принос за здравните инициативи в ЕС при много трудни обстоятелства. Ще работя в тясно сътрудничество с държавите членки, за да използвам програмата с цел осигуряване на по-справедлив достъп до здравно обслужване и постигане на резултати в целия Съюз. Ако бъде одобрен, ще продължа да използвам потенциала на партньорствата и иновативните решения за финансиране, за да се стимулират подобренията в здравните системи, научноизследователския капацитет и цифровото здравеопазване. Понастоящем първият приоритет по отношение на публичната финансова подкрепа и инвестициите следва да бъде да се осигури използването на наличните ресурси по линия на NextGenerationEU и на текущия бюджет. Ако погледнем в бъдещето, следващата многогодишна финансова рамка ни дава възможност да направим разходите си по-целенасочени, по-опростени и по-въздействащи.

Трябва да продължим да укрепваме профилактиката, издръжливостта и конкурентоспособността чрез нашите здравни политики и целенасочени инвестиции. Европа се нуждае от силен, конкурентоспособен и иновативен фармацевтичен сектор и трябва да се възползва максимално от биотехнологичната революция. В политическите насоки ясно се посочва, че трябва да инвестираме в иновациите и технологиите, които ще оформят нашата икономика и ще насочат преходите ни: това трябва да бъде наш приоритет.

4. Какви са Вашите конкретни планове за борба с антимикробната резистентност (АМР) на национално, европейско и международно равнище в съответствие с подхода „Едно здраве“ по отношение на околната среда, здравето на хората и животните? По-специално какви допълнителни мерки предвиждате в допълнение към вече предложените при преразглеждането на фармацевтичното законодателство както в хуманната, така и във ветеринарната област? Как планирате да се справите с недостига на антимикробни средства и инструменти за диагностика и да осигурите достъп до тях, като същевременно гарантирате разумна употреба и управление? Ще представите ли актуализация на списъка на антибиотиците, запазени за хуманна употреба? Тъй като научните изследвания и иновациите са ключов елемент от борбата срещу АМР, как планирате да стимулирате както публичните, така и частните научни изследвания и иновации в тази област? Предвиждате ли да разгледате неизползвани медицински мерки за противодействие, като например бактериофаги?

Антимикробната резистентност (АМР) е сериозна заплаха за здравето в световен мащаб. Не можем да пренебрегнем оценките на ООН, че ако не се предприемат сериозни действия, до 2050 г. всяка година е възможно да умират 10 милиона души годишно в целия свят и 390 000 само в Европа. Тези цифри не включват икономическите разходи, които се оценяват на 11,7 милиарда евро годишно за Европа и произтичат от нарасналите разходи за здравеопазване и загубата на производителност.

Поради това е от решаващо значение да се засилят действията за борба с АМР. Миналогодишната препоръка на Съвета за засилване на действията на ЕС за борба с антимикробната резистентност в рамките на подхода „Едно здраве“ беше важен етап, особено по отношение на конкретните, измерими препоръчителни цели, които трябва да бъдат постигнати до 2030 г. Тя включва препоръки относно надзора, профилактиката и контрола на инфекциите, управлението и разумната употреба на антимикробни средства и повишаването на осведомеността. Комисията подкрепя действията на държавите членки в тази област.

Проследяването на напредъка би могло да бъде важна тема за работата по изпълнението в тази област, като се извършва годишен мониторинг на напредъка към постигането на тези цели. През 2027 г. Комисията ще вземе решение относно следващите стъпки въз основа на доклада за изпълнението на препоръката на Съвета, планиран за същата година.

Възнамеряваме също така да разработим нови насоки относно профилактиката и контрола на инфекциите, за да подпомогнем интервенциите в държавите членки, особено за болниците, които носят най-голямата тежест, свързана с АМР. Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията може да оказва основна подкрепа в това отношение.

По отношение на ветеринарните лекарствени продукти държавите членки докладват данни за продажбите и употребата на антимикробни средства всяка година. От тези доклади става ясно, че вече е постигнато над половината от очакваното намаление на продажбите на антимикробни средства за животни, заложено в нашата стратегия „От фермата до трапезата“. След като с течение на времето тенденциите в продажбите и употребата станат ясно видими, ще можем да оценим необходимостта от допълнителни целенасочени мерки.

Ако бъде одобрен, и в тази област ще насоча вниманието си върху прилагането и изпълнението във всички държави членки, включително чрез одити, на задълженията, свързани с АМР и ветеринарната медицина (включително тези, които произтичат от Регламента относно ветеринарните лекарствени продукти и Регламента относно медикаментозните фуражи). . Това се отнася и за желаещите да изнасят животни и животински продукти за Съюза държави извън ЕС, които са задължени да спазват нашите правила да не се използват антимикробни средства за ускоряване на растежа, нито антимикробни средства, запазени в ЕС за лечение на инфекции при хора. Следва бързо да се предприемат последващи действия в случай на нова информация в подкрепа на евентуално преразглеждане на списъка на антимикробните средства, запазени за лечение на хора, както е определено в Регламента относно ветеринарните лекарствени продукти.

Всички сме съгласни, че има спешна необходимост от разработването на нови антимикробни средства. Ограничаването на употребата на антимикробни средства обаче оказва въздействие върху обема на продажбите и следователно — върху възвръщаемостта на инвестициите на притежателите на разрешения за търговия. Това е основната причина за недостатъчните инвестиции в тази област и за необходимостта от допълнителни стимули за разработване на иновативни антимикробни средства и осигуряване на достъп до антимикробни средства.

За да се преодолее тази пазарна неефективност, предложената реформа на фармацевтичното законодателство включваше иновативен ваучер за изключителни права върху данните, създаващ специален стимул за разработване на нови революционни антимикробни средства, ефективни срещу АМР. В нея бяха включени и мерки за насърчаване на разумната употреба на антимикробни средства, наблюдение на резистентността към тях и предотвратяване на недостига им, както и мерки за подобряване на оценката на потенциалното въздействие на лекарствата върху околната среда. Ето защо горещо приветствам факта, че в позицията си на първо четене Парламентът постави специален акцент върху мерките във връзка с АМР и затова, ако бъде одобрен за член на Комисията, ще направя всичко възможно, за да подкрепям Парламента и Съвета в преговорите, за да се достигне до успешен резултат, по-специално по този проблем от критично значение.

В допълнение към мерките, определени в предложената реформа на фармацевтичното законодателство, планираното предложение за законодателен акт за критично важните лекарства, упоменато в политическите насоки, ще окаже съществено влияние върху доставките на антимикробни средства. Много антимикробни средства се считат за критично важни лекарства, така че за тях ще има полза от действията за справяне с недостига на критично важни лекарства, включително чрез отстраняване на уязвимостите във веригата на доставки, които допринасят за този недостиг.

Ако бъде одобрен за член на Комисията, на ниво глобални действия аз ще работя с държавите членки и нашите партньори за изпълнението на наскоро приетата политическа декларация на ООН относно АМР. В тази декларация се признава необходимостта от насърчаване на подхода „Едно здраве“, определят се конкретни цели и се призовава четиристранният алианс да създаде през 2025 г. „независима група за доказателства в подкрепа на действия срещу АМР“, която да направлява държавите — членки на ООН, в техните национални действия.

Също така ще се застъпя за увеличаване на броя на участниците в Многостранния партньорски доверителен фонд за АМР, който е основен източник на финансиране, предназначено за АМР. Този фонд играе съществена роля в подкрепа на изпълнението на националните планове за действие в държавите с ниски и средни доходи.

В заключение, ако бъде одобрен, ще се ангажирам да положим повече усилия за ограничаването на АМР на всички равнища и във всички съответни сектори в рамките на подхода „Едно здраве“. За постигането на тази цел ще работя съвместно с членовете на Европейския парламент, със Съвета, със заинтересованите страни и с нашите международни партньори.

5. Какви са Вашите предложения за подобряване на задължителната информация за храните за потребителите, по-специално по отношение на съдържанието на хранителни вещества (за по-здравословен избор, без прекомерно опростяване), аспектите на устойчивостта (отпечатък на CO₂) и етикетирането във връзка с хуманното отношение към животните, като същевременно се избягва административната тежест и се гарантира безопасна храна на достъпни цени? Ще се ангажирате ли да представите мярката, обявена в стратегията „От фермата до трапезата“ през 2020 г., по отношение на въвеждането на общоевропейска схема за етикетирание на лицевата страна на опаковката? Също така планирате ли да представите забавеното законодателно предложение относно устойчивите продоволствени системи, което беше също обявено като част от стратегията „От фермата до трапезата“? Каква е Вашата визия за тази инициатива? Що се отнася до употребата на пестициди, какви са Вашите предложения за подпомагане на земеделските стопани да намалят употребата и рисковете от химически пестициди и как ще ускорите наличието на алтернативи, като например продукти за биологичен контрол или вещества с нисък риск? И накрая, какви са Вашите конкретни планове за увеличаване на контрола върху безопасността на храните по отношение на вносните продукти?

Задължителната информация за храните, включително съдържанието на хранителни вещества, и етикетирането на хранителната стойност върху лицевата страна на опаковката могат да помогнат на потребителите да правят по-здравословен избор на храни. Ако бъде одобрен, ще работя с държавите членки и заинтересованите страни по всеобхватен подход за насърчаване на избора на по-здравословни храни, обръщайки внимание на въпроси като информацията за храните, промяната на състава на храните и предлагането на пазара на нездравословни храни. В тази връзка е междусекторният подход към профилактиката през целия живот, върху който ще работя, като надграждам текущите действия в областта на насърчаването на здравето и профилактиката на заболяванията. Тъй като националните информационни

кампании могат са по-ефективни в достигането до потребителите, ще подкрепям националните усилия за подобряване на осведомеността относно информацията за храните.

Работата по етикетиране на храните следва да продължи, със специално внимание към минимизиране на свързаната с него тежест и намирането на балансиранни, прагматични решения, които улесняват функционирането на вътрешния пазар. Що се отнася до етикетирането за хуманно отношение към животните, ще работя за събирането на солидни доказателства, особено относно въздействието, което доброволната схема за етикетиране за хуманно отношение към животните оказва върху земеделските стопани, стопанските субекти в областта на храните, поведението на потребителите и вътрешния пазар.

Новоизбраният председател Фон дер Лайен обяви в политическите насоки, че през първите си 100 дни новата Комисия ще представи визия за селското стопанство и храните. В нея ще бъдат разгледани начини за осигуряване на дългосрочна конкурентоспособност и устойчивост на селскостопанския и хранителния сектор в ЕС в рамките на пределните възможности на нашата планета. Ако бъде одобрен, ще работя в тясно сътрудничество с другите членове на колегиума, за да спомогна за развитието на визията по начин, който гарантира издръжлива, конкурентоспособна и устойчива продоволствена система на ЕС, един от крайгълните камъни в която ще бъде безопасността на храните. Визията ще се основава на доклада от стратегическия диалог относно бъдещето на селското стопанство в ЕС, в който всички заинтересовани страни признаха, че системният подход и устойчивостта продължават да бъдат от ключово значение. Преходът към устойчиви продоволствени системи изисква различни инструменти на политиката, включително инвестиции, стимули и регулиране, като всички те допринасят за благоприятна рамка на политиката, която осигурява яснота за всички заинтересовани страни. Ако бъде одобрен, ще работя в тясно сътрудничество с комисаря по въпросите на селското стопанство и храните за разработването на нова система за сравнителен анализ за селското стопанство и продоволствените системи, насочена към хармонизиране на методологиите, включително за устойчивостта на стопанствата.

Освен това ще продължа да полагам усилия за намаляване на рисковете от употребата на пестициди и за насърчаване на нехимични алтернативи, които са основни цели на действащата Директива относно устойчивата употреба на пестициди. Ако бъде одобрен, ще потърся начини за по-нататъшно подобряване на прилагането на директивата или за оценка на нови законодателни инициативи, в диалог с държавите членки и други заинтересовани страни и въз основа на препоръката от стратегическия диалог, предвиждаща възможност за създаване от Европейската комисия на стабилна законодателна рамка за продуктите и подходите за биологичен контрол.

Техническите иновации чрез цифрови инструменти и техники за прецизно прилагане също имат значителен потенциал за ограничаване на рисковете от употребата на пестициди чрез намаляване на количеството пестициди, необходимо за растителна защита. Ако бъде одобрен, ще работя за интегрирането на тези технологии в процеса на оценка на риска, така че те да бъдат изцяло вземани предвид преди вземането на решения за одобряване на пестициди. Наред с насърчаването на иновациите и модернизирването на оборудването, използвано за прилагане на пестициди, това ще позволи на земеделските стопани да постигнат „повече с по-малко“. Възнамерявам да работя с комисаря по въпросите на селското стопанство и храните, за да подпомогна земеделските стопани в този преход към цифрови техники и техники за прецизност.

Ангажирам се да работя за по-голямо наличие на алтернативи на химическите пестициди, например биопестициди, като насърчавам техния достъп до пазара. По време на последния мандат Комисията опрости изискванията за данни и методите за оценка на пестициди, базирани на микроорганизми, и разработи специфични насоки за други биопестициди, например растителни екстракти и феромони. Ако бъде одобрен, възнамерявам да предприема допълнителни стъпки, така че да се отдава висок приоритет на оценяването на заявленията за разрешение за биопестициди и тези пестициди да получават по-бърз достъп до пазара, за да се разшири инструментариумът на земеделските стопани за защита на културите. Така ще се подпомогнат иновациите, ще се отговори на променящите се нужди от растителна защита и ще се работи за решение на възникващите фитосанитарни проблеми.

Като един от най-големите световни вносители на храни ЕС разполага с една от най-стриктните и строги системи за контрол на безопасността на храните в света. Очевидно от решаващо значение за нашите граждани е тези изисквания да се изпълняват правилно. Един от основните принципи на тази система е, че предлаганите на пазара на ЕС храни трябва да бъдат безопасни, независимо дали са с произход от ЕС или извън него. Това означава, че ако държави извън ЕС или техни предприятия, произвеждащи храни от животински произход, желаят да изнасят за ЕС, те трябва да докажат съответствието на продуктите с

нашите изисквания и ние предоставяме достъп до пазара на ЕС само когато третата държава и предприятието са включени в списъка за съответния продукт. В подкрепа на този процес са одитите, които Комисията извършва в държави извън ЕС, за да провери съответствието с изискванията на ЕС. Ако е необходимо, Комисията може да предприеме спешни действия за предотвратяване на вноса на опасни храни.

По-доброто насочване на контрола върху безопасността на храните при внос изисква постоянни усилия: включват се анализ на данни от държавите членки и разглеждане на научни доказателства във връзка с възможните рискове; статистически данни за търговията и доказателства за системите за контрол на държавите износители извън ЕС, като някои от тях са резултат от одити на Комисията. Поради това приоритетите при контрола непрекъснато се адаптират въз основа на естеството на рисковете и потенциалната експозиция на потребителите и предприятията в ЕС на тези рискове.

Държавите членки трябва да разполагат с необходимите инструменти, за да извършват контрол по ефективен и координиран начин. Подобрените варианти за анализ на данни и проследимост чрез използване на изкуствен интелект биха могли да допринесат за по-лесното и по-бързо откриване на аномалии и за по-доброто справяне с инциденти с помощта на съществуващите информационни системи, управлявани от Комисията. Други важни елементи са референтните лаборатории на ЕС и референтните центрове, финансирани от Комисията, прегледът на ресурсите за контрол в държавите членки от одиторите на Комисията, както и обучението на националните служители, прилагащи законодателството на ЕС в областта на хранителната верига. Ако бъде одобрен, ще продължа да работя за повишаване на ефективността на тези инструменти, като се подобряват гаранциите за потребителите в ЕС, че всички вносни храни са безопасни.

Въпроси от комисията по земеделие и развитие на селските райони

6. Хуманното отношение към животните все повече се счита за приоритет за гражданите. Като кандидат за член на Комисията как бихте реагирали на нарастващото търсене на по-високи стандарти за хуманно отношение към животните, като същевременно се вземат мерки с оглед на устойчивостта, икономическите съображения и позициите на земеделските стопани? Как възнамерявате да модернизирате съществуващите разпоредби относно хуманното отношение към животните? Какви нови елементи бихте искали да оцените и разгледате? Какви законодателни предложения относно хуманното отношение към животните планирате да направите? Освен това как възнамерявате да проучите и да разгледате различните равнища на спазване и прилагане на действащото законодателство в държавите – членки на ЕС, и да гарантирате, че новите регулаторни предложения, както и подобреното правоприлагане осигуряват еднакви условия на конкуренция и не излагат на риск конкурентоспособността на земеделските стопани в ЕС?

Както е посочено в моето писмо за определяне на ресора, ако бъде одобрен, ще модернизирам разпоредбите за стандартите за хуманно отношение към животните въз основа на съществуващото ни законодателство. Ще направя това в съответствие с най-новите научни достижения, като вземам предвид съображенията, свързани с устойчивостта, етичните, научните и икономическите съображения, както и опасенията, свързани с конкурентоспособността на европейските земеделски стопани и очакванията на гражданите. Твърдо вярвам, че конкурентоспособността на селското стопанство в ЕС трябва да се запази. Бъдещото ни законодателство трябва да отразява тази цел.

Подходът към хуманното отношение към животните в стопанствата трябва да бъде балансиран, да взема предвид социално-икономическите критерии и конкурентоспособността и да се основава на солидни доказателства. В рамките на последващите действия във връзка с европейската гражданска инициатива „Край на клетките“ за постепенното премахване на клетките с подходящи преходни периоди, специфични за отделните видове, ще са нужни целенасочен законодателен подход и съпътстващи мерки, които да подпомагат заинтересованите страни при осъществяването на този преход по устойчив и икономически жизнеспособен начин, като се гарантира конкурентоспособността на европейските земеделски стопани.

За да се осигурят еднакви условия на конкуренция, е важно да се гарантира, че стандартите на ЕС за хуманно отношение към животните се прилагат и изпълняват по последователен начин в целия Европейски съюз и че полагаме повече усилия в световен мащаб. За тази цел, ако бъде одобрен, ще надграждам текущата работа с одити на системите за официален контрол на държавите членки и на държавите извън ЕС, работата на референтните центрове на ЕС за хуманно отношение към животните и разработването на подробни правила, какъвто неотдавнашен пример са правилата относно корабите за

превоз на добитък. Ще продължа да работя в тясно сътрудничество с държавите членки и всички заинтересовани страни чрез различни инструменти и форуми. Когато бъдат установени системни и значителни проблеми при прилагането, ще засиля диалога със съответните държави членки, за да се постигнат бързи резултати, винаги с възможност за предприемане на мерки за установяване на нарушения, ако е необходимо.

На световно равнище ще продължа да насърчавам високи международни стандарти както в рамките на многостранните форуми (по-специално международните стандарти за хуманно отношение към животните на Световната организация по здравеопазване на животните), така и със страните кандидатки за присъединяване към ЕС, и чрез двустранно сътрудничество (например включване в търговските споразумения на глава за хуманно отношение към животните). Това е важно, за да се гарантира, че вносът в ЕС на живи животни отговаря на правилата на ЕС или на еквивалентни стандарти, като по този начин се противопоставяме на надпреварата за достигане на най-ниски равнища в стандартите за хуманно отношение към животните в световен мащаб, която е в противоречие с очакванията на нашите граждани. Двете най-нови законодателни предложения в областта на хуманното отношение към животните (относно транспортирането на животни и относно хуманното отношение към кучетата и котките) съдържат изисквания за еквивалентни стандарти за внос в ЕС на живи животни от държави извън ЕС.

7. Като кандидат за член на Комисията как бихте гарантирали, че на нарастващите рискове от огнища на болести по животните и от антимикробна резистентност ще бъде отредена по-важна роля в политиката на ЕС? Какви видове действия бихте предложили, за да се гарантира подобряването на здравето на животните и ликвидирането на болестите по животните в целия ЕС, по-специално по отношение на профилактиката, надзора и биологичната сигурност? Освен това как предвиждате да работите по отношение на нарастващите заплахи, породени от трансгранични заболявания, и координацията между държавите – членки на ЕС? Как бихте гарантирали, че бъдещата Комисия осигурява подходящо финансиране и ресурси за засилване на научните изследвания в областта на разработването на ваксини на достъпни цени за борба с болести като африканската чума по свинете и за предотвратяване на разпространението на болести като болестта син език?

Твърдо се ангажирам да активизирам усилията ни за предотвратяване, контрол и ликвидиране на болестите по животните и в борбата срещу антимикробната резистентност.

Заразните болести по животните не спират на границите. Те оказват значително въздействие върху селското стопанство и застрашават продоволствената сигурност в Съюза. Някои от тях могат да бъдат предавани и на хора. Предотвратяването и контролът на болестите по животните са приоритет за безопасното функциониране на единния пазар, и ще останат такъв. За тази цел, ако бъде одобрен, ще следя за правилното прилагане в целия ЕС на нашата стабилна система за предотвратяване, контрол и ликвидиране на болестите по животните. С подкрепата на Европейския орган за безопасност на храните ще разработим и внедрим научно обосновани мерки за предотвратяване и контрол на огнищата на болести по животните. В сътрудничество с Европейския орган за безопасност на храните и с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията ще се съсредоточим и върху зоонозните болести като например инфлуенца по птиците. Ще обърна специално внимание на векторно преносимите заболявания, които представляват нарастващ риск поради изменението на климата, засиленото движение на стоки и хора през границите и по-тесния контакт между хората и дивата фауна. В тясно сътрудничество с държавите членки ще продължа да използвам всички инструменти, с които разполагаме, включително ветеринарните екипи за извънредни ситуации на ЕС, за справяне с огнищата на болести по животните. Съвместно с комисаря по въпросите на селското стопанство и храните ще се стремя да гарантирам, че общата селскостопанска политика включва всеобхватен набор от инструменти за подпомагане на земеделските стопани да предотвратяват и смекчават икономическото въздействие на болестите по животните и да повишават биологичната сигурност в стопанствата.

Ако бъде одобрен, няма да огранича вниманието си до болестите по животните. Антимикробната резистентност е основен проблем за здравето на хората, животните и растенията, за безопасността на храните и продоволствената сигурност, както и за околната среда. Във ветеринарния сектор ЕС постигна напредък в намаляването на употребата на антимикробни средства. Държавите членки докладват данни за продажбите и употребата на ветеринарни антимикробни средства всяка година. В това отношение политиката на ЕС вече дава резултати — постигнато е повече от половината от очакваното намаление на продажбите на антимикробни средства за животни, заложено в нашата стратегия „От фермата до трапезата“. След като с течение на времето тенденциите в продажбите и употребата станат ясно видими, ще можем да оценим необходимостта от допълнителни целенасочени мерки.

В съответствие с политиката за разумна употреба държавите извън ЕС, които желаят да изнасят животни и животински продукти за Съюза, трябва да спазват нашите правила да не се използват антимикробни средства за ускоряване на растежа, нито антимикробни средства, запазени в ЕС за лечение на инфекции при хора. От съществено значение ще бъде да продължи наблюдението на антимикробната резистентност при основните видове животни за производство на храни, отглеждани в рамките на ЕС (домашни птици, свине и говеда). Следва също така да ускорим работата с държавите членки по целеви програми за надзор (например при аквакултурните животни) и да насърчаваме държавите членки да прилагат интегрирано наблюдение на антимикробната резистентност и потреблението на антимикробни средства, като използват подхода „Едно здраве“. Ще разгледам и правилата за внос на диви животни.

На равнището на ЕС съществуват хармонизирани мерки за ранно откриване на болести по животните чрез добре развита система за уведомяване и докладване на болести по животните и установен надзор във всички държави членки. Следва да продължим да подобряваме уведомяването и докладването, като добавяме нови характеристики на информационната система за болестите по животните. Важно е също така да се сведе до минимум дублирането на работата и да се осигурят последователни данни между платформите чрез постигане на оперативна съвместимост на нашата информационна система със системата за уведомяване на Световната организация по здравеопазване на животните. Мрежата от лаборатории на Съюза в областта на здравеопазването на животните осигурява качествена и хармонизирана диагностика за ранно откриване и ефективен надзор на болестите по животните. Чрез тясно сътрудничество с Европейския орган за безопасност на храните и благодарение на неговата научна подкрепа ще се стремя към въвеждането на солидни и основани на науката мерки. Наличието на добре обучена работна сила е от съществено значение за правилното прилагане на мерките на ЕС в държавите членки; ето защо е важно да продължи повишаването на капацитета на равнището на държавите членки чрез обучение на служители в областта на надзора, контрола на болестите, биологичната сигурност и спазването на ветеринарно-здравните правила на ЕС. Нашите одити на здравето на животните следва да продължат да са в основата на прилагането на правилата на ЕС чрез идентифициране на пречките, предизвикателствата и добрите практики, като ефективните одити са от решаващо значение за основаното на факти изготвяне на политики и информираното вземане на решения.

Само чрез тясно сътрудничество и координация между държавите членки можем да предотвратим разпространението на болести по животните в целия ЕС. Постоянният комитет по растенията, животните, храните и фуражите и мрежата на ръководителите на ветеринарни служби изпълняват ключова роля в този процес. Ако бъде одобрен, ще се стремя също така към тясна координация с ключови международни органи за определяне на стандарти, например Световната организация по здравеопазване на животните. Ще засиля прилагането на по-широк глобален и регионален подход за борба с болестите по животните, като работя съвместно със съседните държави чрез Глобалната рамка за прогресивен контрол на трансграничните болести по животните и в рамките на нашите регионални проекти за изграждане на капацитет в Западните Балкани. Що се отнася до безопасността на храните, ще продължа да гарантирам пълното прилагане на правната рамка на ЕС за предотвратяване и управление на инциденти с хранителен произход, като се основавам на опита от минали извънредни ситуации.

Наличието на безопасни и ефективни ваксини е ключов инструмент за предотвратяване и контрол на огнищата на основни болести по животните. През последните няколко години Комисията задели над 20 милиона евро за финансиране на научни изследвания във връзка с ваксините срещу африканската чума по свинете. Ще гарантирам, че Комисията продължава да предоставя необходимите ваксини на държавите членки и на държавите извън ЕС чрез банките на Съюза за ваксини за животни — инструмент от решаващо значение за управлението и реакцията. Когато решават да ваксинират домашните птици, държавите членки трябва да изпълняват мерките, въведени на равнището на ЕС и в съответствие с международните стандарти, за да гарантират най-ефективното използване на ваксините за профилактика и контрол на болестта. Ако бъде одобрен, ще окажа подкрепа на държавите членки, които ваксинират срещу инфлуенца по птиците, така че те да не губят достъп до пазарите.

8. Наличието на ефективни и икономически жизнеспособни алтернативи е основният фактор за намаляване на употребата на химични продукти за растителна защита. Как бихте подобрили разрешаването на биологичния контрол и прилагането на интегрираното управление на вредителите? В качеството си на кандидат за член на Комисията как бихте стимулирали разработването на биологични пестициди, как бихте наблюдавали тяхната ефективност и как бихте насърчавали тяхното използване? Смятате ли, че агентите за биологичен контрол следва да подлежат на ускорени процедури за издаване на разрешения? Като цяло смятате ли, че е необходимо да се ускорят процедурите за разрешаване на активни вещества, използвани в производството на продукти за растителна защита? Как

възнамерявате да противодействате на риска от това Европа да изчерпа ефективните продукти за борба с болестите по растенията, особено като се има предвид, че в някои региони се появяват нови вредители в контекста на изменението на климата? Как бихте гарантирали, че Съюзът продължава да бъде привлекателен за инвестиции в тази област? Какво е мнението Ви относно процедурата на ЕС за зонално разрешаване на продукти за растителна защита?

За да се намали употребата на химически пестициди, от жизненоважно значение е да се повиши наличността на биологични и други нискорискови пестициди. Съществуващото законодателство на ЕС относно пускането на пазара на пестициди отговаря на целите за защитата на здравето на потребителите в ЕС чрез залегналите в него строги стандарти за безопасност, както е показано в оценката по REFIT от 2020 г. То дава конкретна увереност на нашите граждани, чиито опасения са главно за влиянието на употребата на пестициди върху безопасността на консумираните от тях храни.

Считам, че изискванията на ЕС обективно са сред най-строгите в света и позволяват одобрение на активни вещества и разрешаване на продукти за растителна защита в съответствие с най-новите научни постижения. Много активни вещества, които са били на пазара в началото на деветдесетте години — когато беше прието първото законодателство на ЕС относно пестицидите — днес са забранени, тъй като не отговарят на нашите изисквания за безопасност за защита на здравето и околната среда. Същевременно се наблюдава постоянен поток от новоразработени активни вещества с подобрени свойства, които навлизат на пазара. Това показва, че ЕС продължава да бъде привлекателно място за иновации и развитие в областта на растителната защита и дава увереност, че дружествата ще продължат да предлагат нови продукти на пазара на ЕС.

По-конкретно, в рамките на съществуващото законодателство наличието на биологичен контрол и на вещества с нисък риск се е увеличило с 125 % през последното десетилетие. Около половината от заявленията за одобрение на нови активни вещества са за биопестициди. При предприетите неотдавна действия бяха опростени изискванията за данни и методите за оценка на пестициди, базирани на микроорганизми, и те бяха допълнени със специфични насоки за други вещества за биологичен контрол, като например растителни екстракти и феромони, за да се улеснят заявителите при съставянето на досиетата им, а оценителите на риска — при преглеждането им.

Известно ми е, че забавянията в процедурите за одобрение възпрепятстват достъпа на иновативните биопестициди до пазара. Това отчасти се дължи на факта, че някои държави членки, а и ЕОБХ, все още са в процес на натрупване на експертен опит в областта на оценката на риска за биопестицидите. Ако бъде одобрен, се ангажирам да продължа усилията за повишаване на експертния опит и ресурсите на държавите членки, както и за насърчаване на националните органи да отдават приоритет на оценката на риска от биопестицидите. Потенциалните заявители имат право на консултации преди подаването на досиетата на заявленията и затова ще призова държавите членки да обръщат внимание на специфичните нужди на МСП за изготвяне на досиетата на заявленията и да засилят участието на ЕОБХ в срещите със заявителите преди подаването на заявления, което може да има положително въздействие върху качеството на досиетата, да улесни последващата оценка на риска от страна на държавите членки и да намали трудностите по време на партньорската проверка на оценката на риска, извършвана от държавите членки и наблюдавана от ЕОБХ.

В действащия Регламент относно продуктите за растителна защита вече е предвидена ускорена процедура за издаване на разрешения за продукти за растителна защита с нисък риск, като например биопестициди, но тя не се използва достатъчно. По подобен начин държавите членки не използват в достатъчна степен взаимното признаване на разрешенията за продукти и зоналните разрешения, както е предвидено в регламента. При приемането на регламента Европейският парламент и Съветът съзнателно избраха да оставят отговорността за разрешаването на продукти за растителна защита на държавите членки, докато на равнището на ЕС да се извършва само одобряването на активни вещества. Отразявайки принципа на субсидиарност, този подход позволява на държавите членки да разглеждат възможността за разрешаване на отделни пестициди въз основа на променливите агроекологични ситуации на техните територии. Въпреки това, ако бъде одобрен, несъмнено ще продължа и ще активизирам усилията на Комисията за подпомагане на държавите членки във връзка с разрешаването на продукти, взаимното признаване и зоналното сътрудничество.

Цифровите инструменти и техниките за прецизно прилагане също имат значителен потенциал за смекчаване на рисковете от употребата на пестициди чрез намаляване на количествата, необходими за растителна защита. Ако бъде одобрен, ще работя за включването на тези технологии в процеса на оценка

на риска, така че те да бъдат изцяло вземани предвид преди вземането на решения за одобряване на пестициди. Освен че ще насърчи иновациите и ще модернизира оборудването за прилагане на пестициди, това ще позволи на земеделските стопани да постигнат „повече с по-малко“ и да спестят разходи. Възнамерявам да работя с комисаря по въпросите на селското стопанство и храните в подкрепа на усилията за подпомагане на земеделските стопани в този преход към цифрови техники и техники за прецизност. Напълно съм наясно, че пестицидите са съществена част от инструментариума на земеделските стопани за защита на техните култури и когато е целесъобразно, възнамерявам да обмисля много внимателно наличието на алтернативи в контекста на процеса на вземане на решения относно подновяването на одобрието на пестициди.

Освен това е важно да се подсилят практиките за растителна защита, които намаляват необходимостта от химически пестициди, като например интегрираното управление на вредителите. Обединяването на държавите членки и други заинтересовани страни, за да се проучи как да се подобри прилагането на Директивата относно устойчивата употреба на пестициди, е добра инициатива за един от планираните диалози относно изпълнението в рамките на този портфейл. В допълнение към диалога със заинтересованите страни, от следващата година ще се извършва контрол в държавите членки, за да се провери как се прилага на място директивата. Намерението ми е да продължа диалога със заинтересованите страни и да направя преглед на резултатите от планираните проверки, преди да вземам решение за най-добрия начин за постигане на напредък.

Въпрос от комисията по промишленост, изследвания и енергетика

9. Какви конкретни мерки предвиждате за по-нататъшно диверсифициране на веригите на доставки и повишаване на конкурентоспособността на сектора на здравеопазването? Как планирате да се справите със сериозния недостиг на лекарства и медицински изделия в контекста на акта за критично важните лекарства? Какви по-нататъшни действия ще предложите, за да се гарантира наличността и конкурентоспособността на медицинските изделия? Според Вас какви мерки следва да бъдат включени в новия европейски акт за биотехнологиите и в плана за действие относно киберсигурността на болниците и доставчиците на здравно обслужване? Как се стремите да завършите европейското пространство на здравни данни?

Силният и конкурентоспособен здравен сектор е от решаващо значение за нашите здравни системи и за задоволяването на нуждите на пациентите. Фармацевтичният сектор на ЕС разчита на силна производствена база, в която са заети пряко 937 000 души и се генерира научно-изследователски експертен опит. Ако бъде одобрен, ще работя за укрепване на конкурентоспособността на фармацевтичния сектор на ЕС, по-специално като работя със съзаконодателите за завършване на амбициозна реформа на фармацевтичното законодателство, която включва съкратени и опростени процедури за издаване на разрешения, регулаторна подкрепа за дружествата, разработващи нови лекарства — особено МСП и стартиращи предприятия — и подкрепа за нови подходи, като например регулаторни лаборатории.

Недостигът на критично важни лекарства е сериозен проблем, признан от Европейския парламент от 2020 г. насам. Ако бъде одобрен, ще продължа с подхода, изложен в съобщението на Комисията от 2023 г. „Справяне с недостига на лекарства в ЕС“. Основният ми приоритет в това отношение ще бъде да подкрепям съзаконодателите при приемането на реформата на фармацевтичното законодателство. В съобщението се предлагат планове за предотвратяване на недостига от страна на дружествата, по-ранно предупреждение за недостиг и изтегляне от пазара и засилена координация в ЕС, както и се посочва как да се определят лекарствата, които да се считат за критично важни в ЕС. Ще актуализирам списъка на Съюза на критично важните лекарства и ще разгледам начините, по които обществените поръчки могат да решат този проблем.

Както е посочено подробно във въпрос 3, ако бъде одобрен, ще допълня мерките, залегнали в реформата на фармацевтичното законодателство, като продължа подготовката за законодателен акт за критично важните лекарства, за да се осигури координиран и сигурен подход за справяне със сериозния недостиг на критично важни лекарства, като се вземат предвид препоръките на Алианса за критично важните лекарства.

Секторът на медицинските изделия е един от най-разнообразните и иновативни сектори в ЕС, като над 37 000 дружества за медицински технологии, 95 % от които са МСП, осигуряват заетост на повече от 695 000 души. Преходът към новата регулаторна рамка на ЕС, приета през 2017 г., се оказва по-труден от очакваното. Ако бъде одобрен, приоритетът ми ще бъде да приключи текущата целева оценка на

действащите регламенти и да събера доказателства за необходимостта от потенциални законодателни промени, като взема предвид миналогодишната резолюция на Европейския парламент. Целта ми ще бъде да подкрепям иновациите и да гарантирам наличието на изделия за осигуряване на висококачествени грижи за пациентите, включително изделия за редки заболявания, насочени към малки групи пациенти. Ще работя за повишаването на предвидимостта и ще проуча необходимостта от намаляване на разходите и административната тежест, особено за МСП.

Както обясних и в отговора ми на въпрос 3, ако бъде одобрен, един от основните ми приоритети ще бъде да представя амбициозен законодателен акт за биотехнологиите, свързан с по-широка стратегия за европейските науки за живота, за да може биотехнологичният сектор на ЕС да стане отново световен лидер, включително въз основа на препоръките, очертани от професор Драги. Бъдещият законодателен акт за биотехнологиите ще насърчи научните изследвания и иновациите чрез стимулиране на инвестициите в стратегически области, като например клиничното разработване и новите производствени технологии, включително за биологични лекарствени продукти. В него може да бъдат разгледани начините за подпомагане на регулаторните процедури в определени сектори, включително, разбира се, здравеопазването. Друга област, която трябва да бъде проучена, е достъпът до ИИ и големите информационни масиви, както и развитието на умения. Следва да обърнем специално внимание на МСП, стартиращите предприятия и спин-оф предприятията, които са основни двигатели на иновациите в биотехнологиите, но често срещат трудности при разрастването и извеждането на научните изследвания на етапа на предлагане на пазара в Европа.

В рамките на първите 100 дни от мандата ще работя съвместно с изпълнителния заместник-председател по въпросите на технологичния суверенитет, сигурността и демокрацията по изготвянето на европейски план за действие относно киберсигурността на болниците и доставчиците на здравно обслужване, за да защитим нашия сектор на здравеопазването, където кибератаката може да бъде въпрос за живот или смърт. Здравните системи са все по-често мишена за киберпрестъпници и банди със софтуер за изнудване. Една от всеки дванадесет кибератаки е насочена към болници и доставчици на здравно обслужване, като 54 % от инцидентите включват софтуер за изнудване, а 30 % имат за цел данните на пациентите. Въздействието на една атака върху здравните системи е изключително сериозно — подобни атаки могат да нарушат капацитета на болниците да предоставят грижи и да компрометират чувствителни лични здравни данни. Планът за действие ще се основава на съществуващата рамка за киберсигурност с цел повишаване на киберустойчивостта в болниците и здравните заведения. Органите на всички равнища ще трябва да работят заедно с представители на сектора за подобряване на откриването на заплахи, готовността, възпирането и реакцията при кризи.

И накрая, работата на Парламента за успешното приключване на преговорите по Регламента относно европейското пространство на здравни данни (ЕПЗД) по-рано тази година представлява отличен трамплин за бъдеща работа. ЕПЗД е съществена част от Европейския здравен съюз, която ще улесни използването на модерни технологии, включително изкуствен интелект, в полза на пациентите, медицинските специалисти, университетите и промишлеността, като същевременно гарантира най-висока степен на защита на личните данни на пациентите. Сега е време за пълното му прилагане на място. Ако бъде одобрен, ще работя за осъществяването на действията, попадащи в правомощията на Комисията, въз основа на съдържащия се в регламента график, включително изготвянето на необходимите стандарти и насоки, и осигуряването на сигурни и стабилни цифрови инфраструктури на ЕС за улесняване на трансграничния достъп до здравни данни и сигурното използване на здравни данни за научни изследвания и изготвяне на политики. Ще обърна особено внимание на това тази ключова инициатива да намери израз в конкретни резултати.

Въпрос от подкомисията по обществено здраве

10. Как ще се ангажирате да работите върху превантивните здравни мерки като една от ключовите области, като осигурявате всеобхватен подход към насърчаването на здравето и профилактиката на заболяванията през целия живот? В това отношение в предишния мандат бяха обещани много предложения в рамките на плана за борба с рака, но те не бяха представени от предишната Комисия. Ангажирате ли се с изпълнението на липсващите действия и целите в рамките на този план, включително, наред с другото, преглед на съответното законодателство относно тютюна (включително за справяне с нови продукти като вейповете), предложения за етикетирание и предупреждения относно здравето върху алкохолните напитки? Що се отнася до други незаразни болести, можете ли да ни предоставите основните елементи, които ще представите във връзка с общ

подход в тези области? Ще продължите ли да се съсредоточавате върху засилването на имунизацията и ваксинацията като ключови компоненти на това усилие? В допълнение към мерките, посочени във Вашето писмо за определяне на ресора, можете ли да дадете подробности относно по-нататъшните действия, които ще предприемете по отношение на превенцията в областта на психичното здраве и изпълнението на стратегията за психичното здраве? Ангажирате ли се да извършите преразглеждането на Регламента за медицинските изделия и как ще гарантирате финансовата достъпност, наличността, безопасността и предотвратяването на недостига?

Понастоящем незаразните болести представляват почти 80 % от тежестта на заболяванията в ЕС и са основната причина за смъртността в ЕС. Очаква се тези силно обезпокоителни числа да нараснат поради демографските модели в ЕС, тъй като населението бързо застарява. Тези заболявания вредят на качеството на живот на хората, влияят на очакваната продължителност на живота, задълбочават социалните и икономическите неравенства и оказват силно въздействие върху здравните системи и икономиките на държавите членки, като на тях се пада най-големият дял от разходите за здравеопазване в държавите от ОИСР.

Европейският парламент обърна специално внимание на този въпрос. Бих се съгласил напълно, че профилактиката е най-ефективният начин за ограничаване на разпространението на незаразни болести и за гарантиране на дългосрочна устойчивост на нашите здравни системи. Много от определящите здравето фактори (например физическа активност или хранене) и рисковите фактори (например употреба на тютюн или вредна употреба на алкохол) са едни и същи при различните болести. Ето защо, ако бъде одобрен, ще се заема със специфичните предизвикателства, свързани с тези заболявания, чрез междусекторен подход към профилактиката през целия живот, като надграждам текущите действия за насърчаване на здравето и профилактика на заболяванията. Този междусекторен подход ще бъде най-ефективният начин за насърчаване на ефикасни и устойчиви действия в областта на общественото здраве.

Справянето със сърдечносъдовите заболявания следва да бъде основен елемент в този междусекторен подход. Сърдечносъдовите заболявания са основната причина за смъртност и основният фактор за влошено здраве и увреждания в ЕС: сърдечносъдовите заболявания и раковите заболявания общо причиняват повече от половината преждевременни смъртни случаи в Европа. Ако бъде одобрен, ще се стремя към надграждане на съществуващите съвместни действия с държавите членки, като например съвместните действия по сърдечносъдовите заболявания и диабета, и ще обърна допълнително внимание на връзките с определящите здравето фактори, рисковите фактори и хроничните заболявания като например затлъстяването. Особено внимание може да се обърне на подобряването на профилактиката и ранното откриване на сърдечносъдовите заболявания. За тази цел пълноценното използване на цифровите здравни решения, включително ИИ, ще помогне на пациентите в ЕС да се възползват от най-новите технологии за прецизна диагностика и лечение.

В тази рамка, ако бъде одобрен, ще продължа изпълнението на европейския план за борба с рака. Борбата с раковите заболявания продължава да бъде едно от най-големите предизвикателства на нашето време, както отново беше подчертано от Европейския парламент в неговата резолюция от 2022 г. Към днешна дата над 90 % от действията по плана за борба с рака са изпълнени или са в ход. Но работата по изпълнение на плана и включените в него много амбициозни действия трябва да продължи — съвместно с Вас, с държавите членки и със заинтересованите страни. Очаква се 5-ото издание на Европейския кодекс за борба с рака да бъде завършено догодина и да представи пред хората възможности да намалят индивидуалния си риск от рак, а друга стъпка ще бъде мрежата на ЕС от всеобхватни центрове за ракови заболявания, която до 2028 г. ще свърже 100 мултидисциплинарни структури, управляващи всички аспекти на грижите за болни от рак, научните изследвания и специализираното медицинско обучение. Освен това между 2026 г. и 2028 г. се предвижда предоставянето на насоки и схеми за осигуряване на качеството на грижите за рак на белите дробове, простатата и стомаха, за да се подпомогнат държавите членки при прилагането на нови методи за скрининг, позволяващи по-ранно откриване, което може да спаси човешки живот.

Ако бъде одобрен, част от работата ми за въвеждане на всеобхватен подход към насърчаване на здравето и профилактика на заболяванията ще бъде преразглеждането на законодателството за контрол на тютюна въз основа на текущата оценка и съгласно препоръката на Европейския парламент през 2022 г. Един от основните елементи на текущата оценка е свързан с употребата на нововъзникващи тютюневи и свързани с тях изделия, например електронни цигари, както и с никотиновата зависимост. Това е от съществено значение за по-добрата защита на децата, младите хора и гражданите като цяло от отрицателните последици от тези продукти. Възнамерявам също така да подкрепям изпълнението на предложената препоръка за среда без тютюнев дим и аерозоли, след като бъде приета от Съвета. В по-общ план считам,

че трябва да обмислим как да променим посланието за рисковите фактори, включително алкохола, както и за икономическите фактори, определящи здравето. Социалните нагласи могат да бъдат основен двигател за промяна.

Ваксинацията е една от най-ефикасните и икономически ефективни превантивни мерки. Ако бъде одобрен, в рамките на правомощията на Съюза ще предприема мерки за борба с невярната информация и колебанията относно ваксинацията, ще наблюдавам ваксинационното покритие в държавите членки, ще подкрепям кампаниите за ваксинация и ще съдействам на държавите членки да контролират евентуални огнища на болести. Ще потърся начини да помогна на държавите членки да се справят със структурните пречки пред ваксинацията — от намаляване на разходите и увеличаване на достъпа до ваксини до преодоляване на административните пречки и насърчаване на използването на електронни регистри. Така например наскоро приетата препоръка на Съвета относно предотвратимите чрез ваксинация ракови заболявания ще помогне на държавите членки да повишат процента на ваксинация срещу човешки папиломавируси сред момичетата и момчетата и вируса на хепатит В сред засегнатите групи от населението. Изпълнението на препоръката би довело до реална промяна.

Ако бъде одобрен, ще продължа и работата в областта на психичното здраве — област, която е много важна за нашите граждани. Още преди пандемията от COVID-19 проблемите с психичното здраве засягаха около 1 на всеки 6 души в ЕС, с разходи за тях над 600 милиарда евро, или над 4 % от БВП. Европейският парламент признава, че по-доброто психично здраве е както социален, така и икономически императив, и съответно аз възнамерявам да задействам мерките, изложени в съобщението от 2023 г. относно всеобхватен подход към психичното здраве. Изпълнението на 20-те водещи инициативи е или в ход, или вече е приключило, но трябва да продължим да работим с държавите членки и заинтересованите страни. Всеобхватният подход към психичното здраве вече поставя силен акцент върху децата и младите хора, които все по-често страдат от психични разстройства: през 2021 г. всеки пети юноша е имал психично заболяване. Въпреки че цифровият преход очевидно носи огромни ползи, не можем да бъдем слепи за неговите недостатъци: нуждаем се от по-безопасно и по-здравословно цифрово пространство за децата, което да преодолява рисковете от прекомерно присъствие онлайн и използване на социалните медии, достъп до незаконно или неподходящо съдържание и кибертормоз. Политическите насоки включват специален акцент върху тази тема. Ще работя съвместно с изпълнителния заместник-председател по въпросите на технологичния суверенитет, сигурността и демокрацията, с комисаря по въпросите на равенството и с комисаря по въпросите на справедливостта между поколенията, младежта, културата и спорта и ще предприема проучване в целия ЕС относно по-широкото въздействие на социалните медии върху благосъстоянието на хората, със специален акцент върху децата и младите хора. Имаме нужда от солидна доказателствена база, която да може да послужи за основа на дебат: започна и работа по набор от инструменти за превенция при деца, който ще спомогне за идентифициране и справяне с последиците от екранното време и социалните медии.

Както е описано подробно в отговорите ми на въпроси 9 и 3, ако бъде одобрен, ще отдам приоритет на текущата оценка на регулаторната рамка за медицинските изделия и ще обмисля потенциални законодателни промени, с които да се гарантира, че тази рамка подкрепя иновациите и наличието на изделия за осигуряване на висококачествени грижи за пациентите, включително за децата. В този контекст ще разгледам необходимостта от намаляване на разходите и административната тежест, особено за МСП.